

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

Föredraganden G Lavås

DOM
2011-08-22
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
1963-11 E

SÖKANDE

Sundsvalls Värme & Sanitet Aktiebolag, 556196-4312
Box 777
851 22 Sundsvall

MOTPART

Sundsvalls kommun
851 85 Sundsvall

Ombud: kommunjuristen Arne Mattisson
Sundsvalls kommun
851 85 Sundsvall

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2011-08-24	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 24380

Postadress Box 314 871 27 Härnösand	Besöksadress Backgränd 9	Telefon 0611 - 34 98 00 E-post: forvaltningsrattenharnosand@dom.se	Telefax 0611 - 34 98 10	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-15:00
--	------------------------------------	---	-----------------------------------	---

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Sundsvalls kommun genomför upphandling av värmepumpinstallation i Kyrkskolan Alnö, Sundsvalls kommun (totalentreprenad), och har i tilldelningsbeslut daterat den 17 juni 2011 beslutat att anta Bergvärme i Sundsvall AB som leverantör.

Sundsvalls Värme & Sanitet Aktiebolag (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om eller att den inte får avslutas förrän rättelse har skett på så sätt att de anbud som inte följer förfrågningsunderlaget har förkastats, d.v.s. samtliga anbud utom bolagets. Bolaget anför bl.a. följande. I tilldelningsbeslutet hänvisar Sundsvalls kommun till att alla anbud uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget utom anbudsgivare nr 4 och 5 som lämnat sidoanbud. Dessa anbud togs då inte upp till prövning då förfrågningsunderlagets tekniska lösning föredrogs. Av samma anledning ska anbuden från anbudsgivarna 2 och 3 också förkastas, då de är sidoanbud som i likhet med anbud 4 och 5 inte är redovisade så att jämförelse kan ske med huvudanbudet. Anbudet från Bergvärme i Sundsvall AB uppfyller inte förfrågningsunderlaget vad gäller totaleffekt med val av en värmepump à 60 kW. Antal värmepumpar i anbudet följer inte heller förfrågningsunderlagets flödesschema. Vidare följer inte angiven mängd 1 076 meter aktiv borrhålslängd förfrågningsunderlaget. Tilldelning ska i stället göras till anbudsgivare 1, d.v.s. bolaget, som följt förfrågningsunderlaget.

Sundsvalls kommun bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Den entreprenadform som ska tillämpas är totalentreprenad. För entreprenaden har uppställts krav på den slutliga funktionen rörande objektet samt vissa specifika detaljkrav. Härutöver har inga krav uppställts på sättet för entreprenadens utförande. Detta är den vanligaste formen av totalentreprenad eftersom beställaren som regel vill ställa vissa krav parallellt med funktionskraven. Frihetsgraden för anbudsgivarna i en totalentreprenad

innebär dock att det är mycket vanligt att upphandlande myndigheten tillåter, rent av önskar, sidoanbud med alternativa tekniska lösningar. Detta för att uppmuntra kreativitet och för att dra nytta av entreprenörernas kompetens. Detta har också skett i den ifrågavarande upphandlingen. Utvärderingen av anbuden har skett enligt principen om lägsta pris, varför den anbudsgivare som lämnat det lägsta priset tilldelats upphandlingen. Möjligheten att lämna sidoanbud har reglerats i förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter under punkt AFB. 312. Här anges att sidoanbud ska redovisas så att jämförelse kan ske med huvudanbudet. Så som framgår av tilldelningsbeslutet har kommunen dock inte tagit upp sidoanbud lämnade av anbudsgivarna 4 och 5 till prövning, eftersom den tekniska lösningen som förfrågningsunderlaget baseras på bedömdes vara mer tilltalande. Dessa två anbud har således inte förkastats på grund att de lämnat sidoanbud, eftersom de också lämnat huvudanbud. Anbudsgivare nummer 5 har dock förkastats, men på grund av att denna reserverat sig rörande ett skall-krav. Kommunen medger att anbud från anbudsgivare 3 också skulle ha förkastats då det innehöll reservationer, men eftersom det anbudspriset inte var konkurrenskraftigt har inte det spelat någon roll vid utseende av vinnande leverantör då ingen leverantör kunnat komma att lida skada av att anbud nummer 3 utvärderades. Vad gäller anbudsgivare 2, Bergvärme i Sundsvall AB, som tilldelades upphandlingen, anförs följande. Av punkten 55 i förfrågningsunderlagets tekniska beskrivning framgår uppställda krav rörande kyl- och värmepumpsystemet. Den värmepunkeffekt som anges är den lägsta effekt som totalentreprenören ska leverera. I komplettering av förfrågningsunderlagets tekniska beskrivning har angetts vissa ändrade dimensioneringsdata för den kulvert som ska läggas mellan de två skolorna. Ändringen har ingen koppling till värmepumpeffekten, vilket klart framgår av den tekniska beskrivningen och nämnda komplettering. Det flödeschema som bilagts förfrågningsunderlaget utgör enbart en skiss som schematiskt visar anläggningen. Alla tekniska detaljer framgår därför inte. Eftersom det är fråga om en totalentreprenad är entreprenören skyldig att

upprätta det slutliga kompletta schemat. Något krav på ett i förväg bestämt flödesschema har således inte angetts. Anbudet från Bergvärme i Sundsvall AB följer anbudsformuläret och genom att underteckna det utan att ange några reservationer har Bergvärme bekräftat att entreprenaden ska utföras på sätt som de administrativa föreskrifterna och den tekniska beskrivningen anger. Att Bergvärme i sitt anbud skickat med en bilaga utvisande en teoretisk effektberäkning är irrelevant. Den i energiberäkningen angivna borrhållslängden 1 076 meter betraktar kommunen som en ovidkommande uppgift från leverantören. Om inte leverantören i sitt anbud påtalar att en viss uppgift innebär en reservation mot förfrågningsunderlaget saknar uppgiften betydelse. Sammanfattningsvis har kommunen inte förfarigt felaktigt på ett sätt som inneburit att bolaget lidit eller kommer att lida skada, varför ansökan ska lämnas utan bifall.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Upphandlingen påbörjades efter den 15 juli 2010 och LOU ska därför tillämpas i dess lydelse därefter. Detta innebär bl.a. att förlängd avtalsspärr gäller enligt 16 kap. 9 § LOU, innebärande att när ansökan om överprövning av en upphandling har gjorts, fortsätter avtalsspärr att gälla under handläggningen i förvaltningsrätten.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska

rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. (16 kap. 5 § första stycket LOU)

Handlingarna i målet

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Beskrivningen (VA-, VVS-, kyl- och processmediesystem) är upprättad som en rambeskrivning för totalentreprenad utan mängduppgifter men med kravspecifikation och ansluter till AMA 98. Entreprenaden omfattar installation av värmepump och elpanna som ersättning för oljepanna. Värme tas från berggrunden via borrhåll. Ny varmvattenberedare kopplas till värmepump. Befintligt radiatorsystem ska kompletteras och injusteras. Befintlig oljepanna och oljetank ska demonteras. Alla erforderliga åtgärder såsom VVS-, bygg- och elåtgärder för entreprenadens genomförande ska ingå.

Av tilldelningsbeslutet framgår bl.a. följande. Fem anbud kom in inom anbudstiden. Bolagets anbud är nr 1. I enlighet med vad som angetts i de administrativa föreskrifterna har vid prövning av anbud värderats lägsta anbudspris samt procentsatser och à-priser för tillkommande arbeten enligt angiven tabell. Anbudsgivare nr 5 togs inte upp till prövning då anbudsgivaren reserverat sig angående tidpunkt för färdigställande av del av entreprenaden. Sidoanbud lämnade av anbudsgivare 4 och 5 togs inte upp till prövning då kommunen föredrog förfrågningsunderlagets tekniska lösning. Anbud nr 2, Bergvärme i Sundsvall AB, har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget har i ansökan om överprövning framställt invändningar mot att anbud som innehåller sidoanbud prövats vid anbudsutvärderingen. Förvaltningsrätten finner i likhet med vad kommunen anfört att det faktum att ett anbud innehåller ett sidoanbud inte medför att anbudet ska förkastas. Eftersom dessa anbudsgivare även lämnat anbud i enlighet med förfrågningsun-

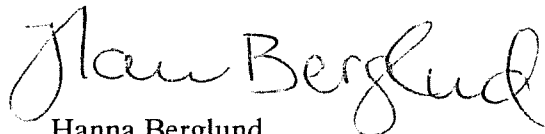
derlagets föreslagna lösning, har kommunen förfarit riktigt som inte utesluter dessa anbudsgivare på denna punkt.

Vidare har inte framkommit annat än att vad som framgår av flödesschemat enbart utgör exempel på lösning och att det som efterfrågas vid upphandlingen i stället är vissa krav på den slutliga funktionen. Det har inte kommit fram att det anbud som inlämnats av Bergvärme i Sundsvall AB, d.v.s. det bolag som tilldelades upphandlingen inte skulle uppfylla uppställda krav på slutlig funktion. Inte heller har det kommit fram att anbudet från Bergvärme i Sundsvall AB skulle innehålla några sådana reservationer att anbudet inte kan sägas uppfylla kraven i förfrågningsunderlaget. Skäl att utesluta anbudet från Bergvärme i Sundsvall AB har därmed inte framkommit. Det har inte heller på annat sätt visats att kommunen genom upphandlingsförfarandet brutit mot någon av de grundläggande principerna för upphandling enligt LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

Förvaltningsrätten erinrar om innehållet i 16 kap. 10 § LOU, enligt vilken den upphandlande myndigheten när förlängd avtalsspärr råder inte får ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten har avgjort målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Hanna Berglund

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU

